

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V sredo 29. Kozoperska. 1845.

List 44.

Memento mori!

Sonet.

Dolgost življenja našiga je kratka.
Kaj znancov je zasula že lopáta!
Odperte noč in dan so grôba vráta;
Al dnéva ne pové nobéna pratka.

Pred smértjo ne obvarje kóža gladka,
Od nje nas ne odkúpjo kúpi zlata,
Ne odpodí od nas življénja táta
Vesélja hrup, ne pevcev pésem sladka.

Naj zmisli, kdor slepôto ljúbi sveta,
In od vesélja do vesélja léta,
De smértna žétva vsak dan bolj dozóri!

Zna bití, de kdor zdej vesel prepéva,
V mertváškim pèrti nam pred kôncam dnéva,
Molcé trobéntal bo: „memento mori!“
Dr. Prešerin.

De bi se kmetovavcam vunder enkrat oči odperle

Pod tem napisam beremo v Nürenberžkim časopisu ojstre besede, s katerimi neki umen mož kmetovavce k napeljevanji vode na travnike spodboduje, rekoč: „Ni je bolji reči na svetu, senožeti poboljšati in rastljivost trave pomnožiti, kakor je voda — voda, ki jo nam dobrotljivi nebeški Oče zastonj daje, in ktera v več krajih kmetam pred nosam teče, brez de bi si jo k pridu obernili in jo na travnike napeljevali in z močenjem rodovitnost zemlje množili. Naj le tožijo kmetovavci, ki imajo svoje senožeti blizo rek ali potokov čez pomanjkanje klaje: saj se jim práv godí! Nar boljši pomoček — v o d o — v n e m a r p u š a j o; v o d o, ki je za travnike, ki niso močirni, nar boljši gnoj! Namest de bi grabne in posredke po travnikih kopali; namest de bi vodotoke (kanale) po njih napravili in na pripravnih mestih poleg reke ali potoka vodne kolesa napravili, ki bi vodo zajemale in jo po žlebih na travnike peljale, neumneži raji od deleč gnoj na travnike vozijo in ga njivam krade-

jo, ki ga takó zlo potrebujejo. Kmetovavci, ki včasih senožeti pognojijo, še vunder véjo, de tudi travniki oskerbovanja potrebujejo — veliko jih je pa, ki so takó zabiti, de za travnike clo nič ne storijo, kakor de jih spomladi kosit grejo, in de godernjajo in kolnejo, če se jim je košnja slabo obnesla. Ko bi se taki kmetovavci vunder tega spomnili, kar vsak človek vé, de se v bolj močirnih letinah tudi veliko več sená in otave pridelá, bi se jim bile že lahko oči odperle: de za travnike na suhih krajih ni boljšiga gnója, ko je voda, in de take naprave niso drage, in de obilno obilno poplačajo trud in potroške!“ —

Kakó, Slovenci! ko bi te ojstre, pa resnične besede nemškiga kmetovavca, tudi večidel naše kmetovavce zadele? Kakó, ko bi tudi pri nas taka bila? Zbudite se tedej, ki ste dozdej v nemarnosti dremali, in proprimate se tega, kar vam bo tolikanj gotoviga dobička prineslo. Če ne verjamete besedam skušenih mož, verjemite svoji lastni skušnji, ki vas je že tolikrat pripričala, de v bolj deževnih letinah veliko več sená in otave doraste, kakor v suhotnih.

Kakó ovci njé lastno ali ptuje jagnjiče priljubiti, če mu rada sesati ne daje?

Se dobí ovca, ktera svojiga jagnjiča noče dojeti, veliko menj pa ptuje. Vzrok tega je: neprijetni ali čudni duh jagnjeta, ktero se je pri drugih ovcah šulilo, ali od drugot kaki duh dobilo, ki je doživni ovci zopern; zato mu sesati ne da, kér se ji zdi po ptujim duhu ptuje jagnjiče. — Kadar se hoče jagnjiče k svoji nemarni doživki perpusiti, ali ptuje jagnje, kteriga mati je boleha, ali cerknila, pri drugi zlo molzeči ovci dojeti, ali pa kako jagnjiče pri več doživnih ovcah do tolstiga nadojiti, se mora jagnjiče prijeti, mu glavo in gobčik pod repam in okoli vimena tiste ovce ošuliti, ktera je za doživko odločena. Vsaka ovca bo gotovo jag-